

İSO Türkiye İmalat PMI Temmuzda 49,9 oldu

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI, temmuzda nötr seviye 50,0'ın hafif altına geriledi. Haziranda 51,5 olan endeksin temmuzda 49,9 düzeyinde gerçekleşmesi faaliyet koşullarının genel olarak değişim göstermediğine ve böylece altı aylık genişleme döneminin sona erdiğine işaret etti. Sektörün büyümesindeki duraksama, genel olarak enflasyonist baskıların güçlenmesine bağlandı. Girdi maliyetleri enflasyonu üst üste ikinci ay keskin bir şekilde hızlandı ve mart 2022'den bu yana en yüksek düzeyde gerçekleşti.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI temmuz raporuna göre takip edilen 10 sektörün tamamında girdi maliyetleri enflasyonu üst üste ikinci ay hızlanırken, sektörlerin çoğunda maliyet baskıları güçlü bir yoğunlaşma sergiledi. Girdi fiyatlarında en hızlı artış gıda ürünlerinde, mamul fiyatlarında da en yüksek artış ağaç ve kağıt ürünlerinde oldu. Yeni siparişlerde artış sadece gıda ürünlerinde olurken, tekstil ürünleri ve ana metalde belirgin düşüş yaşandı. Üretimde büyüme 10 sektörden elektrikli ve elektronik ürünler, giyim ve deri ürünleri ile kara ve deniz taşıtlarında oldu. Genel olarak imalatçılar istihdamı artırma eğilimi gösterdi.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Temmuz 2023 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, manşet PMI temmuz ayında nötr seviye 50,0'ın hafif altına geriledi. Haziranda 51,5 olan endeksin temmuzda 49,9 düzeyinde gerçekleşmesi

faaliyet koşullarının genel olarak değişim göstermediğine ve böylece altı aylık genişleme döneminin sona erdiğine işaret etti.

Firmalar, sektörün büyümesindeki duraksamayı genel olarak enflasyonist baskıların güçlenmesine bağladı. Temmuzda girdi maliyetleri enflasyonu üst üste ikinci ay keskin bir şekilde hızlandı ve Mart 2022'den bu yana en yüksek düzeyde gerçekleşti. Anket katılımcılarının yarıdan fazlası (yüzde 52), girdi fiyatlarının ay içerisinde yükseldiğini ve bunun genel olarak döviz kurlarındaki artıştan kaynaklandığını ifade etti. Bazı katılımcılar ise ücretlerdeki yükselişin genel girdi maliyetlerinde artışa yol açtığını bildirdi. Bu gelişmelerin sonucunda nihai ürün fiyatları da artış gösterdi ve son 16 ayın en yüksek düzeyine ulaşan enflasyon, geçmiş dönem ortalamasının da oldukça üzerinde kaydedildi.

Fiyat baskılarının güçlenmesi, temmuz ayında müşteri talebini olumsuz etkiledi ve yeni siparişlerde son beş aydır ilk kez yavaşlamaya yol açtı. Benzer şekilde yurt dışından alınan yeni siparişler de ivme kaybetti. Fiyat artışlarının talep üzerindeki etkisini yansıtacak şekilde, üretimde de dört aylık büyüme eğilimi sona erdi. Diğer taraftan, yılın başında gerçekleşen depremin ardından devam eden toparlanmanın etkisiyle, geçen aya göre üretim hacminde önemli bir değişim gözlenmedi. Firmaların kapasite genişletmeye çalışması istihdamın üst üste üç ay artmasını sağladı. Ancak söz konusu artış ılımlı düzeyde kaydedildi. İmalatçılar yeni sipariş akışlarındaki yavaşlama doğrultusunda satın alma faaliyetlerini azalttı. Girdi talebinin azalması ve tedarikçilerin ürün teslimatlarındaki gecikmeler, girdi stoklarının Mayıs 2020'den bu yana en yüksek oranda azalmasına yol açtı.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

“Yeniden güçlenen fiyat baskıları, temmuz ayında Türk imalat ürünlerine yönelik talebi olumsuz etkiledi. Hem girdi maliyetleri hem de satış fiyatları üçüncü çeyreğin başında çok daha yüksek oranlarda artarak firmaların yeni sipariş almasını zorlaştırdı. Bunun sonucu olarak üretimde dört aydır süren büyüme eğilimi durdu. İmalatçılar, yeni sipariş alma yönündeki çabalarını desteklemesi bakımından enflasyonun yeniden dengelenmeye başlamasını ümit ediyor olacak.”

Sektörlerde girdi maliyetleri enflasyonu yine hızlandı

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI temmuz ayı raporu, üçüncü çeyreğin ilk ayında Türk imalat sanayii genelinde artan enflasyonist baskıların birçok sektörde talep ve üretimi sınırladığına işaret etti.

Temmuzda takip edilen 10 sektörün tamamında girdi maliyetleri enflasyonu üst üste ikinci ay hızlanırken, sektörlerin çoğunda maliyet baskıları son anket döneminde güçlü bir yoğunlaşma sergiledi. Girdi fiyatlarında en hızlı artışın kaydedildiği gıda ürünleri sektöründe, maliyet enflasyonu Ekim 2018'den bu yana en yüksek düzeye ulaştı. Bu gelişmelere bağlı olarak nihai ürün fiyatları enflasyonu da hız kazandı. Mamul fiyatlarında da en sınırlı artış kimyasal, plastik ve kauçuk sektöründe gerçekleşirken en yüksek oranlı artış ise ağaç ve kağıt ürünlerinde kaydedildi.

Satış fiyatlarındaki yükseliş, üçüncü çeyrek başında müşteri talebini genel olarak olumsuz etkiledi. Yeni siparişler sadece gıda ürünleri sektöründe artarken söz konusu büyüme güçlü düzeyde, ancak haziran ayına kıyasla yavaş gerçekleşti. Özellikle tekstil ürünleri ve ana metal sektörlerinde yeni siparişlerin belirgin şekilde düştüğü görüldü.

Temmuzda dış talep koşullarındaki tablo ise kısmen daha olumluydu. Gıda ürünleri öncülüğünde dört sektörün yeni ihracat siparişleri artış gösterdi. Hazirandaki gibi temmuzda da üretim 10 sektörden üçünde büyüme kaydetti. Büyümenin devamlılık gösterdiği tek kategori olan elektrikli ve elektronik ürünlerde üretim son beş ayın dördünde arttı. Giyim ve deri ürünleri ile kara ve deniz taşıtları sektörlerinde de üretim yeniden büyümeye geçti. Üretimde en sert yavaşlama ise kimyasal, plastik ve kauçuk sektöründe kaydedildi. Yavaşlayan talep koşullarına rağmen, imalatçılar genel olarak istihdamı artırma eğilimi gösterdi. Takip edilen 10 sektörün yarısında çalışan sayıları artış gösterdi. En keskin yükseliş, istihdam yaratma hızının anket geçmişindeki rekor seviyeye ulaştığı gıda ürünlerinde kaydedildi. Satın alma faaliyetlerinde ise nispeten daha az olumlu eğilimler gözlemlendi ve girdi alımları yalnızca üç sektörde artış kaydetti. Özellikle tekstil ile giyim ve deri ürünlerinde belirgin yavaşlamalar gerçekleşti.